

po 45% naprej. Veselje g. profesorja bilo je veliko. Nenadoma mu dojde pismo od Plahtha, v katerem pravi, da naj Orešek vzame svojih 2000 fl. nazaj. Kajti z tako malimi zneski se on, namreč Plahth, ne peča več. Vsled tega pobere preveč zaupljivi Orešek svojih poslednjih 4000 fl. iz hranilnice in njih pošlje Plahthu — 3 tedne poznej je prišel znani „krah“, ki je požrl goljufa in kridatarja Plahtha z Oreškovimi 6000 fl. vred. — Velika nesreča se je zgodila v Vezovjem; 18letna deklica posestnika Jož. Sanča je padla v globoki štepih ali studenec in — utonila. V tukajšno okrajno sodnijo so spravili Franca Č., posestnika v Žavcu; očitajo mu strahovito zločinstvo, češ da je nalašč ogenj vtoril, svojo ženo pa zastupil. —

Iz Šoštanja. Poslednje volitve za okrajni zastop so se primerno precej mirno vršile. Novi zastopniki 25. okt. imeli so prvo sejo in pri tej priliki izvolili novega načelnika, njegovega namestnika in 2 odbornika. Načelnik je postal g. Gašpar Skaza, trgovec v Velenju, njegov namestnik je g. Miha Golob, gostilničar v Šoštanju, odbornika sta g. Franc Škubic, zdravnik v Velenju in g. Vincencij Dovnik, usnarj v Škalah. G. Golob je bil poprej okrajnemu zastopu načelnik in je pri novih volitvah v skupini „mest in trgov“ dobil razun 1 vseh 32 glasov, kar dovolj spričuje, koliko zaupanje da mož uživa pri svojih sodržavljanih. Med okrajnimi zastopniki je č. g. dr. Lipold, župnik pri št. Martinu pri Šaleku, in g. Jožef Rak, gostilničar v Velenju — oba vrlo narodna moža!

Od sv. Tomaža pri Veliki nedelji. V soboto na den sv. Jude in Šimona se je naš novi živinski sejem prav vrlo obnesel. Goveje živine je bilo blizu 2000, konjev nad 320; prodanih goved se je naštel 124 in 8 konjev. Cena pri kravah je največja bila od 20—50 gld. pri konjih 200 in pri volih 208 fl. Vkljub slabemu vremenu preteklih dnevov je vendar prišlo mnogo kupcev iz Medžimurja, murskega polja, iz Goriškega in iz podravskega ravnin. Red sejma je bil izvrsten in ljudstvo zavsem dobro oskrbljeno. G. Baumann, mesar pri sv. Marjeti na Pesnici, se je najizvrstnejšega kupca pokazal; odgnal je 28 glav goveje živine in 2 konja. Hvala slovenskemu gospodu, ki je tako marljivo naš sejem razglaševal, hvala tudi vsem srenjskim predstojnikom, ki so brezplačno toliko listkov izpiševali — in hvala vsem, ki so se prvega sejma vdeležili, ker upamo da bodo se tudi ob drugem itd. k barantiji pridružili. Tudi štacunarjev je prišlo veliko in hvalijo prvi sejem, da so dobro tržili. Fr. Škrlec.

Politični ogled.

Turška vojska. Zadnjič smo poročali o 3 dnevni bitki ob Moravi, dnes dostavimo, da se je strašno klanje nadaljevalo še 2 dni, namreč 22. in 23. oktobra. Iz prva so turkoljubni listi po svetu zatrobili, da so bili Srbi grozno tepeni, da

je Djunis in Kragujevac v turških rokah, vsa Srbija turškemu poplavljenju odprta in celó Beligrad v nevarnosti. Sedaj pa se je pokazalo, da so Turki in njihovi prijatelji nesramno legali. Resnica je: Turki so deroči v Srbijo vse požgali, sedaj pa je zima tu; zato je sultan ukazal Kerim-paši, naj vzame na vsak način mesti Djunis in Kruševac. Ali tega Kerimpaša v 5 dnevnem boju ni dosegel; vzel je Srbom po groznem krvi prelivanju samo 2 revni vesi: Krevet in Viljegovac, čeravno je bil za kakih 20.000 mož močnejši od Srbov. Po tem takem smemo pač začudeni junaškim Srbom reči: živili, junaci! Najnovejša vest pravi, da se Turki pomikajo nazaj in stavijo revne bajtice iz blata, jih pokrivajo z vejevjem in namerjavajo v njih prezimovati. Ni dvomiti, da bodo grozno trpeli; Srbi so tukaj na boljšem, ker se lahko zaprejo v mesti Aleksinac in Kruševac in v začanecani tabor Deligrad; 28. oktobra so Turki zopet skušali Djunis vzeti, pa so bili zopet odbiti, Srbi so jim razbili celo baterijo kanonov! Ob reki Timok se ni nič važnega zgodilo, pač pa so se ob Drini 23. okt. spoprijeli Srbi in Turki brez uspeha. Turki pomnožujejo tam svojo vojno in bi radi od ondot čez Sabac udarili proti Beligradu; zato se Srbi močno utvrdujejo v Loznici, da Turkom zabranijo prehod čez reko Drino. Novoselov se je tudi vojskoval in nevaren napad Mehemed-paše, ki je poturčen Nemec, 26. okt. srečno odbil. Iz Soluna je po železnici došlo v Mitrovico 24 novih turških bataljonov, ki hitijo nad Novibazar v Niš. Na južni strani Črnogore se je Derviš-paša daleč pomekol nazaj. Njegovi Turki so celó splašeni, čeravno jih je še kakih 30.000 mož. Muktar-paša je prisiljen bil 8000 mož odposlati, da v trdnjavo Nikšiće spravijo potrebnega živeža, sicer se morajo tamošnji Turki udati Črnogorcem. V Hercegovini razsajata med Turki zopet strašna vstaša Musić in Bogdan. V Bosniji se je vstaša Despotoviču posrečilo Turkom vzeti mesto Petrovac. Pri Čupriji na Srbskem se skrivlje po tamošnjih gozdih 15.000 bolgarskih beguncev, skoro sami starci, ženske in otroci brez obleke, brez strehe, brez pravega živeža. V osebi Angleža dr. Ziemana jim je došel usmiljeni samaritan; z darovanim denarjem je prišel iz Angleškega, med reve razdelil mnogo obleke in jim postavil lesenih kolib za 4000 ljudi! Bog mu plati! — Iz Carigrada je došla vest, da je turški sultan pripravljen za 6 tednov z vojsko prenehati.

Avstrijske dežele. Pri volitvah za deželni zbor goriški so v knjetskih skupinah zmagali povsod — Slovenci. Živili vrli volilci. — V Poli, kamor sedaj pelja nova železnica, bila je velika vojaško-mornarska svečanost o priliki razkritja cesar Maksimilijanovega spomenika. Nadvojvoda Maksimilijan je bil pravi oče in utemeljitelj avstrijskemu vojnemu brodogradu. — Vlada baje namerjava kupiti Rudolfovo železnico. — Češki di-jaki v Pragi so hotli napraviti zbor, kder bi svoje sočutje izrekli jugoslavjanskim bratom, ki se borijo

za krst sveti in svobodo zlato. Ali vlada je zborovanje prepovedala. Na Angleškem se kaj takega nebi zgodilo. Pri volitvah na Gališkem so zmagali skoro povsod Poljaci; Rusini in Judi so propadli. Čehi branijo pravice česke dežele, tirjajo da se cesar da kronati v Pragi za českega kralja po stari navadi, kakor se je dal v Budapeštu kronati za ogerskega kralja ter pravijo, da dunajski državni zbor nima pravice Čehom postavljati. Ustavoverci se nad tem jezijo, toda Čehi volijo vsako leto poslance, ki pa morajo zmiraj doma ostati. Letos so ravno tako naredili in 45 poslancev ni prišlo v državni zbor. Čehi ne odstopijo od svoje borbe, dokler se jim ne priznajo njihove pravice. Ni dvoma, da bodo naposled zmagali tako, kakor Magjari, naj se ustavoverski Nemci jezijo, kolikor jim drago. V Idriji na Kranjskem so pri volitvah za mestni zastop zmagali konservativci in Slovenci; vlada pa volitev ni potrdila in nove razpisala. Ko ki liberalci zmagali bili, bi se težko kaj takega zgodilo. Pri Solinu v Dalmaciji so Turki zopet prestopili avstrijsko mejo in našim ljudem živine za 800 fl. vrednosti odgnali. Tudi blizu starega Dubrovnika so vdrli Turki v deželo in posekali več žensk in otrok. Da bi se bili naši ministri za to veliko zmenili, tega nismo nikdar brali. — Hrvatski sabor je sklenol stavljenje železnice iz Zagreba v Varaždin.

Vnanje države. Ruski poslanec Ignatijev je prišel v Carigrad in zahteva od sultana 6tedensko prenehanje vojske, prosto pot ladjam skozi morsko ožino carigradsko in dardanelsko in še več reči. V premirje je baje sultan že privolil; sicer se pa Rusi pripravljajo na vojsko v Aziji in v Evropi. V Srbijo so Rusi do sedaj odposlali 17.000 prostovoljcev. — Na Pruskem bile so nove volitve, pri katerih so zmagali večidel sami poprejšni liberalni poslanci in zato preganjanja sv. Cerkve še ne bode hitro konec. Sedaj odstavljajo Prusi škofa v Limburgu in v Köln-u so katoličanom vzeli cerkvo sv. Gereona in jo izročili krivovercem. — Francozi srečno gospodarijo, že sedaj so dače vrgle 102 milijona več, kakor se je proračunalo. — Na Švicarskem v Tesinu so se liberalci in klerikalci do krvavega stepili; obležalo je 5 mrtvih. — Na Španjskem se pripravlja nova revolucija, zasledili so zaroto med vojaki in zaprli 126 ljudi, med njimi 18 generalov; to je slabo znamenje. Rumunski knez je na 2. november pozval poslance, da mu denarjev dovolijo za vojsko. Grki orožajo 200.000 mož. Na Turškem se godijo res strašne reči; Turki se kažejo čedalje bolj razkačeni; v Bolgariji so zasledili zaroto 200 mož, ki so sklenoli poklati vse kristijane. Okoli Prizrena so divji bašibozuki požgali 800 hiš in prebivalcem vse vzeli, kar so le nesti zamogli; uganjali so tudi grozna zločinstva, ki se niti popisati ne dajo. Bug vedi, kedaj bo še temu konec storjen! Evropa ne stori nič in Rusi odlagajo; te dni je celo sultan

ruskemu caru lastnoročno pismo poslal. Kaj to pomeni, je težko reči.

Za poduk in kratek čas.

Freimavrerji, sedanji antikristi.

+ 5. Freimavrerji imajo po tem takem velikanski namen in da ga dosežejo, morajo imeti primerna velikanska sredstva. Takih sredstev, katerih se oni poslužujejo v dosego svojega namena je mnogo; vendar najimenitnija so tri, ktera hočemo v naslednjem kratko omeniti. Prvo jako nevarno sredstvo jim je pero. Freimavrerji veliko pišejo; povsod imajo svoje liste in na vse strani pošiljajo svoje knjižurice, s kterimi trosijo freimavrerški strup med ljudstvo. Časniki njihovi so dvoje vrste: eni nosijo freimavrerško ime očitno na čelu, drugi pa samo freimavrerški duh dišejo. Čeravno se vsi njihovi časniki samo po imenu razločujejo, vendar navadno časnike prve vrste berejo samo pripisani bratje, časnike druge vrste pa neposvečeni. Kdor to ve, razjasni si lahko, zakaj skoro vsi liberalni časniki zabavljajo toliko krščanskim redovom, menihom in nunam, o ložah pa nikoli besedice ne črhnejo; zakaj sumničijo, obrekujejo in psujejo sv. Očeta, škofo in vestne duhovnike, uporne, odpadle ali pa popačene duhovnike pa v zvezde kujejo; zakaj o cerkvenih službenikih toliko laži izmišljujejo in naglo po vseh časnikih razglašajo, na njihova opravičevanja pa ne jemljejo nobenega ozira. Tako delajo zato, ker so vedoma ali nevedoma v službi freimavrerjev. Poleg časnikov pospešujejo njihov namen tudi brezbožne knjižurice, ktere zastonj ali prav po ceni med ljudstvo delijo. Nek freimavrer je za časa francoskih filozofov malo pred znano francosko revolucijo to s sledečo izpovedjo potrdil: Vse knjige, ki so takrat izišle proti veri, moralni (nравnosti) in vladi, so delo freimavrerjev ali njihovih privržencev. Vse te knjige so napisovali ali udje sami ali po njihovem naročilu kdo drug. Preden so prišle v tisk, dobili smo jih mi v roke. Mi smo dodjali, popravili, izbrisali, kar se nam je zdelo, potem je delo izišlo pod imenom, kterega smo mu mi izbrali. Odobrivši delo dali smo tiskati neštevilni broj na prosti papir, ter ga razposlali na vse strani, da se razdeli med ljudstvo zastonj ali za malo plačo. Vsako tako knjižurico so razun tega bratje po vseh časnikih dostojno pohvalili in priporočili, med tem ko so dela krščanskih učenjakov zamolčali ali le z nekolikimi besedami mimogredé omenili. Ni tedaj pero in tisk grozno sredstvo v rokah freimavrerjev? Drugo glavno sredstvo freimavrerjev je šola ali sploh odgoja otrok. Freimavrerški list „Monde mac“ to izpove v svoji številki mesca listopada 5866 (1866) rekoč: „Jaz smatram ljudsko šolo za temelj našemu poslopu... Freimavrerstvo mora biti podoba modernega društva, ona mora stvarjati svobodne